

Tidaholms kommun

Revisorena

Revisionsplan 2016 för Tidaholms kommun och dess helägda bolag och stiftelser

1 Uppdrag

Revisorerna är kommunfullmäktiges, och ytterst medborgarnas organ för kontroll av och stöd till nämnderna och styrelsen. Revisorerna skall enligt kommunallagen 9 kap 9 § ta fram underlag för kommunfullmäktiges ansvarsprovning. Revisorerna har då att bedöma om:

- Verksamheten sköts ändamålsenligt
- Verksamheten ur ekonomisk synvinkel sköts tillfredsställande
- Räkenskaperna är rättvisande
- Den interna kontrollen är tillräcklig

Revisorerna kan rikta anmärkning mot nämnder, styrelsen och/eller enskilda förtroendevalda. Revisorerna skall med hänvisning till kommunallagen 9 kap 17 § också i revisionsberättelsen i särskilt uttalande ange om ansvarsfrihet tillstyrks eller ej. Av revisionsberättelsens skall vidare framgå om revisorerna tillstyrker att årsredovisningen godkänns.

Det löpande granskningsarbetet är i första hand revisorernas medel för att ta fram underlag för ansvarsprovningen. Så kallade fördjupade granskningar kan med utgångspunkt i revisorernas riskbedömning vara motiverade och kan som en positiv bieffekt bidra till fortsatt utvecklings- och förändringsarbete.

Revisorernas granskningsarbete bedrivs i enlighet med kommunallagen, God revisionsred i kommunal verksamhet 2014 och av kommunfullmäktige fastställt revisionsreglemente.

Revisorerna skall årligen granska verksamheten inom nämndernas och styrelsens ansvarsområden i den omfattning som följer av god revisionsred. Genom lekmanarevisorerna granskas de kommunala företagen på motsvarande sätt som den förvaltningsdrivna verksamheten.

2 Verksamhetsrevision

Revisorernas avtal med sakkunniga biträden innebär att KPMG granskar delårsbokslut, årsredovisning samt vid behov genomför de fördjupade granskningar som revisorerna finner påkallade.

Fördjupningsprojekten bestäms utifrån revisorernas planering och löpande riskbedömning.

För stöd av sakkunnigt biträde i det löpande revisionsarbetet har avtal tecknats med H-L.S. Konsult och Rådgivning AB

2.1 Planering

Revisorerna har som utgångspunkt för sin planering beaktat följande:

- Revisorernas uppgifter och ansvar – kommunallagen 9 kap
- God revisionsssed i kommunal verksamhet 2014
- Riskbedömningar inför upprättandet av revisionsplanen
- Iakttagelser och granskningar under revisionsåret 2015
- Årsredovisning för år 2015
- Budget för 2016
- Nämndernas egna bedömningar

2.2 Riskbedömning

Syftet med riskbedömningen är att ringa in och avgränsa granskningens inriktning och omfattning.

Riskbedömningen består av två delar:

Revisorerna identifierar händelser och företeelser som påverkar, hindrar eller hotar att uppdrag och mål för verksamheten kan genomföras eller nås. Det sker bl.a. utifrån kunskap om verksamheten, styrelsens eller nämndens egen analys, värdering och hantering av risker, en aktiv omvärldsbevakning och tidigare granskningar.

Revisorerna bedömer konsekvens och sannolikhet dvs. hur allvarligt det är eller blir om händelsen eller företeelsen förekommer eller realiseras (konsekvens) samt hur troligt det är att händelsen eller företeelsen finns eller inträffar (sannolikhet).

God revisionsssed i kommunal verksamhet 2014

Väsentliga verksamhetsområden är de som tar en stor del av resurserna i anspråk och vars mål och uppdrag i hög grad bidrar till styrelsens/nämndens ändamål.

I revisorernas riskbedömning beaktas bland annat följande:

- Erfarenheter från tidigare granskningsarbete
- Nyckeltalsanalyser
- Verksamheternas ekonomiska omfattning
- Mål och uppdrag fastställda av kommunfullmäktige
- Rättssäkerhetsperspektiv

För räkenskapsgranskningen sker en särskild riskbedömning där bland annat kravet på god ekonomisk hushållning beaktas.

2.3 Grundläggande granskning av verksamheterna inom Tidaholms kommun

Utgångspunkt för den grundläggande granskningen är nämndernas/styrelsens mål och uppdrag fastställda av kommunfullmäktige. Revisorernas granskning syftar till att ge svar på hur nämnderna och styrelsen mottar, genomför och återrapporterar mål och uppdrag. Den årliga granskningen innebär bland annat:

- Att löpande ta del av grundläggande dokument t.ex.
 - Mål- och budgetdokument
 - Ekonomi- och verksamhetsrapporter

- Delårsrapporter
- Bokslut
- Protokoll
- Att löpande kommunicera den verksamhet som granskas
- Att bedöma nämndernas och styrelsens interna kontrollplaner, samt kontrollera faktisk genomförd intern kontroll
- Att följa hur nämnderna och styrelsen beaktar beslut fattade av kommunfullmäktige
- Att fortlöpande följa upp hur nämnderna och styrelsen med utgångspunkt i tidigare granskningar.

Iakttagelser och erfarenheter insamlade under revisionsåret 2015 diskuteras och kommuniceras med nämnderna och styrelsen vid gemensamma överläggningar under revisionsåret 2016.

2.4 Fördjupade granskningar, uppföljning och förstudier

Mot bakgrund av revisorernas ekonomiska förutsättningar finns begränsade möjligheter till omfattande, fördjupade granskningar. Med hänsyn till tidigare granskningar, erfarenheter och genomförd riskbedömning har följande områden identifierats som angelägna:

- *Organisation och arbete med ensamkommande (Social- och omvårdnadsnämnden/BUN)*
- *Arbetet och åtgärder för att minska sjuktalen (Kommunstyrelsen)*
- *System och rutiner för att förbygga tillbud och olycksfall (Barn- och utbildningsnämnden)*

Granskningarna genomförs löpande under revisionsåret. I förekommande fall genomför revisorerna en egen förstudie innan beslut att genomföra en fördjupad granskning fattas.

3. Revisorernas arbete och utveckling

För att leva upp till kravet på grundläggande granskning av all verksamhet, som detta uttrycks i kommunallagen och god revisionssed, förutsätts att de valda revisorerna utföra visst eget granskningsarbete vid sidan om det granskningsarbete som utförs genom sakkunniga biträden.

Detta innebär bland annat att samtliga revisorer fortlöpande läser kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens protokoll. Revisorerna har sedan delat upp ansvaret att ta del av respektive nämnds protokoll och övrig aktuell dokumentation.

Som ett led i den löpande granskningen är det varje revisors ansvar:

- Att följa och informera sig om kommunens verksamheter, i synnerhet verksamheter inom bevakningsområdet, samt att övergripande rapportera väsentliga iakttagelser som gjorts exempelvis genom protokollsläsning
- Ge uppslag till fördjupade granskningar
- Ge uppslag för verksamhetsträffar och hearings

Samtliga revisorer svarar för de fördjupade granskningar som genomförs. Något särskilt ansvar utifrån bevakningsområden föreligger således inte.

3.1 Verksamhetsbesök

Ett väsentligt led i den årliga granskningen är dialog och kommunikation med nämnderna, styrelsen samt KF:s presidium. Under året kommer kontakter att tas genom:

- Möte med nämndernas presidier
- Verksamhetsbesök/hearings

Mötet med nämndernas/styrelsens presidier genomförs under en till två dagar då samtliga revisorer träffar samtliga presidier. Vid mötena skall det finnas tid och utrymme att genomlysna särskilt viktiga frågor. Vid mötena deltar sakkunnigt biträde.

3.2 Närvaro vid kommunfullmäktiges sammanträden

Ett övergripande mål är att kommunens revisorer skall vara kända i hela den kommunala organisationen. Som ett led i detta kommer revisorerna enligt schema närvara vid kommunfullmäktiges sammanträden och om påkallat föredra fördjupade revisionsrapporter.

3.3 Omvärldsbevakning

Med uppdraget som revisor följer att på ett övergripande sätt följa utvecklingen i kommunen samt hålla sig ajour med förändringar som kan ha väsentlig inverkan på kommunens ekonomi och förutsättningar att bedriva olika verksamheter.

Exempel på sådana områden kan vara: Kommunal juridik, mellankommunal samverkan, regional utveckling, demokratifrågor, integrationsfrågor, kommunikationer, äldreomsorg samt utbildningsfrågor.

Sakkunnigt biträde har ett särskilt ansvar att följa och informera om förutsättningar som påverkar granskningsarbetets formella genomförande.

3.4 Kompetensutveckling

Många av de verksamheter som kommunens nämnder ansvarar för är föremål för relativt snabba förändringar och omfattande utvecklingsprocesser. Detsamma kan sägas om den kommunala revisionen som under senare år genomgått väsentliga förändringar. Tidigare sågs det som en fördel om en kommunal revisor aktivt deltog i det politiska livet, exempelvis genom att sitta i en nämnd eller styrelse. Under senare år har ett antal utredningar genomförts, samtliga med fokus på revisorernas oberoende.

Revisorerna får löpande inbjudningar till seminarier, konferenser och nätverksträffar.

Prioriteringar sker med följande utgångspunkt:

- Utveckla det egna arbetssättet
- Medverka till ökad kunskap och förståelse för den kommunala revisionens uppdrag och ansvar
- Utbildning med inriktning på kommunallagen och God revisions sed i kommunal verksamhet

4. Redovisningsrevision

Revisionen inriktas på väsentliga processer, belopp och poster. När nämndernas, styrelsens och bolagens ekonomiska redovisningar är fastställda upprättas riskanalyser per nämnd styrelse och bolag.

För bolagen genomförs en separat granskning av bolagets auktoriserade revisor enligt Aktiebolagslagen (ABL). Granskningen kommuniceras och samordnas med lekmannarevisorerna och deras sakkunniga biträde.

4.1 Granskning av delårsbokslut

Delårsbokslutet skall granskas och rapport skall lämnas för behandlingen i kommunfullmäktige. Granskningen skall belysa om resultaten i rapporten är förenliga med de mål som kommunfullmäktige har fastställt. Granskningen skall även syfta till att identifiera och kommunicera eventuella budgetavvikelser och/eller andra problem i ett tidigt skede.

4.2 Bokslutsgranskning

Bokslutet granskas med utgångspunkt från de risker som bedöms kvarstå med beaktande av iakttagelser från granskning av intern kontroll och delårsbokslut.

Kommunkoncernens årsredovisning granskas med beaktande av däri ingående verksamhetsredovisning, balans- och resultaträkningar, finansieringsanalys och noter.

5. Lekmannarevision

Lekmannarevisorernas ställning är reglerad i såväl Kommunallagen som Aktiebolagslagen. Deras utgångspunkt för granskningen är det kommunala ändamålet, bolagsordning, ägardirektiv och andra styrdokument. Lekmannarevisorerna har att förhålla sig till och bedöma om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Lekmannarevisorerna kan också vid behov utifrån en riskbedömning genomföra fördjupade granskningar av bolagen.

Tidaholm 2016-05-24

Kommunens revisorer

Jan-Olof Sandberg

Mona Larsson

Tord Viktorsson

Kerstin Thuveesson

Örjan Persson